

(א) ר"מ מ"ו, (ב) ז"ל לה, (ג) נאחל לקמיה דר' חייא אתו סהדי ואמרי אין כתב לה א"ל ר' חייא זיל הב לה לסוף אמר לה פרעמין אמר לו הוזקת כפרן וכו' כ"ה גי' ר"ף ור"א"ש והוא כבוד, (ד) ר"מ מ"ו, (ה) רש"ל, (ו) ר"מ מ"ו, (ז) כתובות פה, גיטין כו', (ח) לקמן עב. טההדין ל. ר"ה ג. ת. קע"א, טו לעיל ב; (י) ועי' מוס' ימות סה; ד"ה כי הא, טו ז"ל דשבתא. רש"ל

הגהות הב"ח
(א) נב' האדלעס כתיב (מח' חז"מ וז"ב גי' רש"י מ:)

מוסף רש"י
שטר שלהו בו ופרעו. וזו ציוס, אינו חוזר ולזה בר. אפילו זו ביום, וע"ג דלאו מוקדם הוא, שהרי ציוס הלאה נכתב, שכבר נמחל משבורו. משפיע ונטל השטר ומנחל מלה השניה מלה על פה ואינו גובה מן הלקוחות (כתובות פה).

ואין הקרקעות משועבדות שוב למלה השניה שלא עליה נתחם שטר זה (גיטין כו.). המוקדמין. ליכתב דקא קמיה. פסולין. דקא צע למטרף לקוחות מומן הכמוס של דין וקניסין הירחא אנו איורא ופסול אפילו מומן שני (סנהדרין לב.) לפי שרצה לטרוף לקוחות שלקחו שדה מן הלה מומן שבשטר ושל דין הוא, שהרי קדמה מפרה להלאה ובעטר מעד שהלאה קדמה לפיכך קנסוהו מנגזר בו ולא יטרוף אפילו מומן המלה ואינו אלא ממלה על פה שאינו גובה מן המשועבדים (רה"ב א) וני משנת השטר (בב"ב ג) ניסן חוב וכן בו נחלחל בניסן לה פלוני מפלני והוא לא היה ממנו כלום עד ופסול, גם זה לטרוף ולדל כתיב דלמך (לעיל ג.) עדי בחתומיו וכן לו ומעיה אם ההלאה היתה נחלחל בניסן לפני עדים וקנו מירו להשתעבד נכסי ליה למלה ולא כתבו את השטר עד ט"ו ניסן וכתבו בו נחלחל בניסן, כי הלא מוקדם כבר (רשב"ם ב"ב פה). אחריות נכסיה. שעת קרקעות צניב מהן (ועיל ב.) כשהייב מודה. שהלה מודה שהשטר אינו פרוע (סו.).

ואמר לאחר זמן: **פרעמי**. ע"פ ז"ד: **נאמן**. ובשבעת היסט: **צא מלוה**. לפינוי לכתוב לו אדרכתא עליו אין כותבין ונותנין לו: **אינו נאמן**. ליטבע אלא שכנגדו נשבע ונטל דכיון דתחילתו הולך לתוצעו לדין אין דרכו למהר לפרוע עד שיפסקו דינו פסק גמור: **ואמר פרעמי**. לאחר זמן ע"פ ז"ד: **והעדים מעידים אוסו שלא פרע**. צפנינו תצעו לפרוע לו ע"פ ז"ד ולא פרעו הואיל וצפניהם העיז לעבור ע"פ ז"ד אינו נאמן שוב לומר פרעמי שלא בעדים: **הוחזק כפרן לאוסו ממון**. שאין נאמן עוד עליו לומר החזמתי ופרעמי עד שיפרע בעדים: **לא הוחזק כפרן**. ונשבע שפרעו ואע"פ שלא פרעו מיד כשתצעו צפני עדים ואין זה ע"פ ז"ד דכיון דלא פסקו לו פסק גמור נשמט ממונו סבר כו': **אטעלא**. לזו: **הוחזק כפרן לאוסה אטעלא**. עד שיפרע: **הוחזק כפרן לאוסה שבעה**. לומר נשבעתי עד שיצבע צפנינו: **כשנתחייב שבעה זכ"ד**. דכיון דתצעו בעדים לקיים דברי ז"ד ולא אזה אינו נאמן לומר עוד קיימתי אחרי כן: **אכל חייב עלמו שבעה**. שאמר לו אשבע לך ותצעו בעדים ולא אזה ואחר כך אמר נשבעתי נאמן ואע"ג דקמי עדים דמיה: **עביד איניש דמקרי ואמר**. לא אעשה מנה שלא חייבני ז"ד אלא אני בעצמי ואין זו סרצנות וחרטה אלא דמיה בעלמא: **וכפזו בו זמנו בו ציוס**. שציוס שנמלא נכתב: **שכר נמחל שעבודו**. משפרע מלוה ראשונה ועל האחרונה לא נכתב והוא לה מלוה על פה וטרוף לקוחות שלא כדון דאין מלוה על פה גובה מן הלקוחות: **אימת**. דפרעיה אימתי וחזר ולוה אימתי: **אי נימא למחר**. ולא ציוס שנכתב: **וליומא חרא**. שמי תצות הן וליוס אחתיו וקילור סופרים הוא: **סיפוק ליה**. דאפילו נכתב על מלוה זו אחרונה וכתבו בו יוס מוקדם כזה הוה ליה השטר מוקדם: **דלא שכיחי ואינישן דפרעי [ביומיה] קאמינא**. הלכך לא חיישינן למידי דלא שכיח ואי אחרמי הוצרכו לומר דאין חוזר ולוה זו: **רז כהנא אמר**. הא דא"ר יוחנן יחזיר לבעלים: **כשחייב מודה**. שלא פרע: **שמעי צי רבנן**. שנמחל שעבודו: **ומפסדי לי**. למטרף לקוחות משום דשטרי חוב המוקדמין פסולין דכיון דהאי דלוקמא הכי לית ליה עדי בחתומיו וכן לו אף זה מן המוקדמין: **מינח ניחא ליה**. ברמאות ותלי נפשיה צספיקא ואמר דלמא לא שמעי ואיכא רווחא: **מי איכא דעריף לקוחס**. מה טרפא יש ציה שלא יהא צטטר שיחזור ויכתבו לו והלא שניהם ציוס אחד הלכך צטטר שנמחל שעבודו לא שציק: **הטוען אחר מעשה ז"ד**. דכר שהוא תנאי ז"ד כגון כתובה ומוון פרעמי והצנות הטוען ואמר פרעמי שלא בעדים לא אמר כלום: **במקום**

שנים אוהזין פרק ראשון בבא מציעא

חייב אתה ליתן לו. הכא משמע דחייב אתה ליתן לו לא הוה פסק דין גמור כי אם לא ותן לו וכן משמע במרוצה (ז"ק דף סט. ושם) וקשה דצ"ק דסנהדרין (דף ו: ושם) אמרינן ה"ד גמר דין פלוני אתה חייב פלוני אתה זכאי וי"ל דהתם מקרי גמור דין לענין שאסור לצצוע לפי שידוע

לחייב הדין נוטה: **רב כהנא אמר כשהייב מודה**. תימה א"כ למה נקט הנפק במילתא דר' יוחנן וי"ל דנקטיה משום דיוקא דאי אין כתוב בו ציוס אפילו כתוב בו הנפק דודאי ליה לא יחזיר דחיישינן לקנוינא או לפשיטי דספרא:

הטוען אחר מעשה ב"ד לא אמר כד"ב. אינו נאמן לומר פרעמי מעשה ז"ד קרי כל דבר שחייב לה אפי' לא כתב כגון מנה ומלמס ומזון האשה והצנות לאחר מותו וא"ת למה כותבין כתובה כיון דצלאו כתובה נמי אין נאמן לומר פרעמי וי"ל משום מוספת אכל מנה ומלמס גבייה צלא כתובה ומוספת נראה דאפי' אית לה סהדי דהתנה לה נאמן לומר פרעמי וואין ראייה מכלמי (ד' שנתאי דהוה מהימן לומר פרעמי אי לאו דהוחזק כפרן דר' שנתאי ערז היה אכל צעל שמת לא היה נאמן ואין ראייה נמי מדמיה לעיל (דף ו:)) מלא כתובה לא יחזיר ומשמע דלא יחזיר משום מוספת שהיה נאמן לומר פרעמי ולגבי מנה ומלמס מנה נמי מפסיד דהא נאמן לומר פרעמי מנה מגו דאי צעי אמר אלמנה נשאתין אם אין לה עדי הינומא או אם אין לה עדי קדושין נאמן

אבהו אמר להו מסתברא מלתא דרבי אבין ישנתחייב שבעה בב"ד אבל חייב עצמו שבעה (נאמן) עביד איניש דמקרי ואמר אהדרוה קמיה דר' אבין אמר להו אנא נמי בב"ד אמרי איתמר נמי א"ר אבין א"ר אלעא א"ר יוחנן היה חייב לחבירו שבעה בב"ד ואמר נשבעתי והעדים מעידין אותו שלא נשבע (וחזר ואמר נשבעתי) הוחזק כפרן לאותה שבעה: **א"ר אסי א"ר יוחנן** המוצא שטר חוב בשוק וכתוב בו הנפק וכתוב בו זמנו בו ביום יחזירו לבעלים אי משום כתב ללות ולא לוה הא כתוב בו הנפק אי משום פרעון לפריעה בת יומא לא חיישינן א"ל ר' זירא לר' אסי מי א"ר יוחנן הכי הא את הוא דאמרת משמיה דר' יוחנן ויששטר שלהו בו ופרעו אינו חוזר ולוה בו שכבר נמחל שיעבודו אימת אילימא למחר וליומא חרא מאי אריא שכבר נמחל שעבודו תיפוק ליה דהוה ליה מוקדם ותנן (שטרי חוב המוקדמין פסולין אלא לאו ביומיה אלמא פרעי איניש ביומיה א"ל מי קא אמינא דלא פרעי כלל דלא שכיחי איניש דפרעי ביומיה קא אמינא רב כהנא אמר כשהייב מודה אי הכי מאי למימרא מהו דתימא האי מפרע פרעיה והאי דקא אמר לא פרעתיה משום דקבעי מזהרר למזפא ביה זמנא אחריתי ולפשיטי דספרא חייש קמ"ל דאם כן מלוה גופיה לא שבק סבר שמעי בי רבנן ומפסדי לי מאי שנא מהא דתנן (שטרי חוב אם יש בהן אחריות נכסים לא יחזיר ואוקימנא כשהייב מודה ומשום שמא כתב ללות בניסן ולא לוה עד תשרי ואתי למטרף לקוחות מניסן ועד תשרי שלא כדון ולא אמרינן דא"כ מלוה גופיה לא שביק דא"ל כתוב תשרי אחריונא בתשרי דדלמא שמעי רבנן ומפסדי לי אמרי התם משום דאית ליה רווחא דקא מריף לקוחות מניסן ועד תשרי מינח ניחא ליה ולא אמר ולא מידי הכא כיון דלית ליה רווחא דסוף סוף שטרא האידנא כתיב (מי מאי איכא דקטריף לקוחות בשטר נמחל שיעבודו לא שביק: אמר רבי חייא בר אבא א"ר יוחנן הטוען אחר מעשה ב"ד

קבא א ב מ"י פ"ז מהל' טוען ונטען ה"ה סמך עשין לה טו"ש"ע ח"מ ס"י על סעי' ט וס"י עט סעי' י: קבא ג ד מ"י שם ה"ו ו סמך שם טו"ש"ע ח"מ ס"י עט סעי' יג: קבא ד ה"ה שם פ"ו ה"ו א סמך שם טו"ש"ע ח"מ שם סעי' ה: קבא ו ז מ"י פ"ז שם ה"ה א סמך שם טו"ש"ע ח"מ ס"י פו סעי' ט: קבא ח מ"י פ"ח מהל' גולה ואפדיה ה"ו ב סמך עשין עד טו"ש"ע ח"מ ס"י סה סעי' י: קב ט מ"י פ"ד מהל' מלוה וזה ה"ו א סמך עשין עד טו"ש"ע ח"מ ס"י סה סעי' י: קב ו ז מ"י פ"ז שם ה"ה א סמך שם טו"ש"ע ח"מ ס"י סה סעי' י: קב ח מ"י פ"ח מהל' גולה ואפדיה ה"ו ב סמך עשין עד טו"ש"ע ח"מ ס"י סה סעי' י:

רבינו חננאל

אמר רב יהודה אמר רב נתמן אמר לו ב"ד צא תן לו או חייב אתה ליתן לו ואמר פרעתי נאמן בא מלוה לכתוב אין כותבין ונותנין לו. אבל אמר לו צא תן לו ואמר פרעתי ויעדים מעידים אותו שלא נתן הוחזק כפרן לאותו ממון ואם אמר לו חייב אתה ליתן ואמר נתתי והעדים מעידים אותו שלא נתן לא הוחזק כפרן לאותו ממון מאי טעמא אמרינן אישתמוטי הוא דקא משתמיט סבר עד דמעיני רבנן ברבי (א) זה כגון הכופר במלה כשר לעדות. אמר רבה בר בר חנה אמר ר' יוחנן מנה לי בידך והלה אומר אין לך עלי כלום ועדים מעידים שיש לו וחזר ואמר פרעתי הוחזק כפרן לאותו ממון. והוא שכפר בב"ד כי הא (ב) במי שבתאי דשבתאי כתב לכלתיה איצטלא דמילתא וקיבילה עליוהו וכפר ובאו עדים והעידו שכתב לה איצטלא דמילתא חזר ואמר פרעתי. אמר ליה רב חייא כבר הוחזקת כפרן לאותה מילתא וכן הלכה. וכן מי שנתחייב שבעה בב"ד ואמר נשבעתי ועדים מעידים אותו שלא נשבע הוחזק כפרן לאותה שבעה ויחזיר חייב לישבע שבעה. א"ר יוחנן המוצא שטר חוב וזמנו בו הנפק ביום וכתבו בו הנפק ביום וכתבו בו הנפק יחזירו לבעלים דאי משום [כתב] ללות ולא לוה הא כתוב בו הנפק אי משום פרעון כיון דרובא דעלמא לא פרעי ביומיה אלא מינוטא הוא דפרעי ביומיה למיעוטא לא חיישינן. ותוב מלוה גופיה לא שביק אמר דילמא שמעי רבנן דהאי שטרא שלהו בו ופרעו הוא וכבר

(א) אולי ז"ל ומטעם זה אמרי' דהכופר במלה כבר לעדות ור"ל דהתם נמי הטעם משום דלמרי' דמשתמיט ודלמא לעיל דף ו. (ב) אולי ז"ל כי הא מעשה שנתאי.